

DZIENNIK

ZARZĄDU M. ST. WARSZAWY

Nr 9/10

26 stycznia

1934 r.

Budżet Przedsiębiorstwa Rzeźni i Targowisk Zwierzęcych na rok 1934/35.

(Referat radnego Inż. M. Downarowicza).

Zanim przystąpię do omówienia układu i cyfr budżetu rzeźni i targowisk zwierzęcych na rok 1934/35, pragnę pokrótce przedstawić obecne warunki działalności przedsiębiorstwa i zamierzenia na rok przyszły, które znalazły odbicie w przedłożonym preliminarzu.

Rzeźnie i targowiska zwierzęce stanowią zapewne jedyne w swoim rodzaju przedsiębiorstwo gminy m. st. Warszawy, na którego terenie w sposób specyficzny uwypuklają się i krzyżują różnorakie, niejednokrotnie wzajemnie sprzeczne zainteresowania i zamierzenia polityki handlowej i rolniczej gminy, handlujących żywcem i mięsem oraz rolnictwa.

Działalność rządu, zmierzająca do uregulowania stosunków w handlu mięsnym, wprowadziła zasadę iż rzeźnie są przede wszystkim instytucjami użyteczności publicznej. Wynikające stąd ograniczenia rentowności rzeźni opierają się na następujących przepisach prawnych.

1) Dekret o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa z dn. 22 marca 1928 roku (Dz. U. R. P. N. 8 poz. 361) oraz przepisy wykonawcze do niego wprowadziły obowiązek dokonania podziału opłat rzeźnianych osobno na opłaty za czynności weterynaryjne, połączone z badaniem, a osobno za używanie urządzeń rzeźni; przyczem opłaty za badanie muszą być ustalone w takiej wysokości, by wystarczyły tylko na pokrycie własnych kosztów badania.

Ponieważ żadnych dochodów z tego tytułu Gmina ciągnąć nie może, dekret ten w rezultacie spowodował pewne straty dla przedsiębiorstwa.

2) Następnie ustawa z dn. 29 marca 1933 r. o rzeźniach z prawem wyłączności (Dz. U. R. P. N. 32 poz. 280) wprowadziła zasadę, że i opłaty za korzystanie z urządzeń rzeźni mają być ustalone w takiej wysokości, by pokrywały one tylko koszty utrzymania rzeźni oraz oprocentowania i amortyzacji wyłożonego kapitału.

3) Z kolei ustawa z dn. 22 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. N. 27 poz. 226), nowelizująca powyższy dekret o badaniu zwierząt i mięsa, wprowadziła przepis, że opłaty za sprawdzanie mięsa przywozowego t. j. takiego, które na miejscu uboju było już badane przez lekarza weterynaryjnego, nie mogą przekraczać 25% opłat, pobieranych za badanie zwierząt w miejscowej rzeźni.

W budżecie rzeźni przepis ten spowodował dotychczas uszczerbek w sumie około 121.000 złotych.

4) Prawo ogranicza również dochodowość targowisk zwierzęcych. Mianowicie od nowego roku budżetowego wchodzi w życie Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dnia 27 października 1933 r. o uregulowaniu obrotu handlowego zwierzętami rzeźnymi i mięsem (Dz. U. R. P. N. 85 poz. 639), które w sprawie rentowności tych zakładów wprowadza ograniczenia analogiczne do tych, jakie wynikają z ustawy o rzeźniach.

Naodwrot trudna sytuacja finansowa miasta wymaga raczej zwiększenia

przelewów na rzecz Kasy Miejskiej. W tym stanie rzeczy kierownictwo przedsiębiorstwa ma do czynienia z warunkami gospodarki szczególnie trudnymi, nie znajdującymi analogji na terenie innych przedsiębiorstw.

Jeżeli mimo przystosowania gospodarki przedsiębiorstwa do powyższych warunków suma przelewów na rzecz Kasy Miejskiej nie tylko nie ulega zmniejszeniu, lecz przeciwnie z roku na rok wzrasta, to zawdzięczać to trzeba wprowadzeniu przez przedsiębiorstwo nowych agend, pogłębieniu i coraz wszechstronniejszemu wyzyskaniu ubocznych źródeł dochodowych, oraz coraz oszczędniejszej gospodarki.

Działalność organizacyjna przedsiębiorstwa w roku ubiegłym i bieżącym obejmowała następujące zagadnienia:

1) Przejęcie robocizny na terenach przedsiębiorstwa, które wytrzymało próbę życia i znakomicie unormowało stosunki na terenach rzeźni. Ciągłe zatargi i scysje między pracodawcami i robotnikami należą już na szczęście do przeszłości. Różnolitość płac, która wywoływała rozdrażnienie nie tylko między robotnikami, ale i między samymi przedsiębiorcami — ze względu na nierówne warunki konkurencji — została skasowana, koszty robocizny zostały wydatnie obniżone, jakość roboty wybitnie się polepszyła, produkty uboczne i odpadki są wykorzystywane coraz wszechstronniej. Np. jakość skór z uboju warszawskiego bodaj nie ma sobie równej w Polsce. Uszkodzenia i to drugorzędne nie przekraczają $\frac{1}{2}\%$ uboju. Racjonalne zdejmowanie i konserwowanie skór powoduje, że skóry z uboju warszawskiego osiągają cenę o 35% wyższą od skór innego pochodzenia. To też znajdują one zbyt nawet zagranicą, zwłaszcza w Czechosłowacji. Ten doskonały wynik osiągnięto dzięki przeszkoleniu robotników i stałemu ich pouczeniu przez specjalnie do tego celu zaangażowanego fachowca, przez premjowanie robotników za dobre zdjęcie skóry i potrącanie z wynagrodzeń za szkody, wyrządzone przez wadliwe zdjęcie skóry lub jej skaleczenie.

Ze względu na doniosłe znaczenie ogólnie gospodarcze sprawy racjonalnego zdejmowania skór akcją prowadzoną przez Dyрекcję przedsiębiorstwa zainteresowały się władze państwowe, co w następstwie spowodowało, iż przy Dyrekcji rzeźni utworzony został Komitet fachowy do spraw ulepszenia jakości surowca skór nego, w którego skład wchodzi przedstawiciele władz państwowych, Dyrekcji rzeźni i centralnych organizacji przemysłu garbarskiego oraz rzeźnickiego. Działalność tego Komitetu obejmuje całokształt zagadnień gospodarki skór zanej i rozciąga się na teren całego państwa. Na przewodniczącego Komitetu został powołany Dyrektor rzeźni.

Reorganizacja oczyszczania kiszek bydłych, dokonana w następstwie przejęcia robotników w tym dziale pracy, podniosła wartość kiszek z 3 zł. 75 gr. do 6 zł. za sznur.

Nadto na rzecz robotników obecnie są wykorzystywane w granicach możliwych przy istniejących niedostatecznych urządzeniach technicznych rzeźni, już prawie wszystkie odpadki poubojowe, jak krew, gruczoły trzustkowe i płciowe, pęcherze, szczecina, skóry z wyporków i t. p., które to odpadki poprzednio zabierali robotnicy, a których wartość obecnie pokrywa rzeźnikom znaczną część kosztów uboju.

W bieżącym okresie budżetowym wykonczona została organizacja dozoru nad mięsem przywozowym i łącznie z tem organizacja walki z potajemnym ubojem i nielegalnym dowozem mięsa. Mianowicie w wykonaniu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 30.VI.1932 r. wprowadzono obowiązek poddawania kontroli weterynaryjnej wędlin wwożonych do całego obszaru miasta. W związku z tem oprócz już istniejących czterech stacji trychinoskopowych zorganizowano dla wykonywania tej kontroli dodatkowo jeszcze pięć stacji przy punktach wwozu, a mianowicie na dworcach kolejowych: Głównym, Wschodnim, Gdańskim, Wileńskim i przy dworcu kolejki Grójeckiej.

Wpływy ze sprawdzania wędlin w-g preliminarza na rok przyszły wyniosą złotych 166.650. Równolegle z tem zorganizowano akcję zwalczania potajemnego uboju i potajemnego dowozu mięsa. Prowadzenie systematycznej stałej walki z t. zw. szmuglem mięsa jest konieczne nie tylko ze względu na interesy zdrowotności publicznej, lecz i Kasy Miejskiej. Potajemny bowiem dowóz podcina obroty przedsiębiorstwa, a jednocześnie, nie ponosząc żadnych obciążeń z tytułu opłat i świadczeń publicznych, stwarza nieuczciwą konkurencję dla legalnie pracujących przedsiębiorstw.

Akcję zwalczania szmuglu mięsa prowadzi się przez stałe posterunki, których zadaniem jest rejestrowanie wwożonych do miasta transportów mięsa i wędlin oraz kierowanie ich do stacji kontroli, przyczem w wypadku uchylania się zainteresowanego od tej kontroli transport kieruje się do badania w drodze przymusowej. Pozatem funkcjonują lotne komisje, dokonywujące z udziałem przedstawicieli władz państwowych — rewizji jatek i składów mięsnych. Osobom, które ujawniły w obrocie mięso lub wędliny niepoddane sprawdzeniu, przedsiębiorstwo wypłaca premje w wysokości 35 gr. od kilograma. Rocznie wyłącza się z obrotu około 120.000 klg. mięsa szmuglowanego. W celu skuteczniejszej walki z przemytem Komisarz Rządu m. st. Warszawy na skutek zabiegów Magistratu utworzył przy Dyrekcji Ekspozyturę referatów karnych starostw grodzkich, centralizującą wszystkie sprawy o przemyt mięsa i potajemny ubój. Dzięki temu poprzednia długotrwała, a przeważnie nieskuteczna procedura ścigania winnego została zastąpiona natychmiastowem osądzaniem obwinionego, zanim zostanie po zbadaniu zwrócone mu mięso.

Przechodzę z kolei do omówienia budżetu.

Budżet przedsiębiorstwa na rok 1934/35 składa się z trzech działów: 1) Eksploatacji, 2) Renowacji i 3) Działu finansowania obrotu handlowego zwierzętami rzeźniami i mięsem. Dział eksploatacji w aneksach (które są drukowane w drugiej części preliminarza) jest nadto podzielony na 5 działów następujących:

I. Ogólna Administracja, obejmująca wydatki biura Dyrekcji, oraz te wspólne dla całego przedsiębiorstwa wydatki, których nie można od razu od razu odnieść na Dział inny;

II. Eksploatacja targowisk;

III. Eksploatacja rzeźni i pozostałych zakładów;

IV. Dział badania, obejmujący dochody i wydatki za czynności badania;

V. Dział uboju, obejmujący dochody i wydatki z tytułu robocizny, wykonywanej dla klientów przedsiębiorstwa.

Powyższy układ budżetu wynika z przytoczonych na wstępie przepisów prawnych. Dalszą inowację stanowi wprowadzenie po stronie wydatków odpisów na fundusze: renowacyjny, amortyzacyjny, inwestycyjny i rezerwowy. Inowacja ta wynika z ustawy o rzeźniach z prawem wyłączności.

Dostosowując się do wymagań ustawy, Magistrat dokonał w pierwszej połowie ub. roku podziału opłat rzeźnianych na opłaty za badanie i opłaty za korzystanie z urządzeń komunalnych. Przytem niektóre opłaty zostały obniżone nawet dość znacznie. np. za sprawdzenie wędlin — opłaty obniżono średnio do połowy; niższe zastosowano przy uboju owiec i za robociznę przy niektórych gatunkach mięsa przywozowego.

Zrózniczkowano też niektóre opłaty, wprowadzając stawki za jałowiznę w wysokości pośredniej między bydlęciem dorosłym, a cielętami.

Pozatem z dniem 1 lipca 1933 roku został uchylony miejski nadzór weterynaryjny nad rzeźniami podmiejskimi, wobec czego mięso z tych rzeźni traktowane jest narówni z mięsem przywozowym.

Dochody w Dziale Eksploatacji obliczone zostały na podstawie obrotów w latach poprzednich i preliminowane są o 24,3% wyżej od rzeczywistych

wpływów w roku 1932/33, a o 4,5% wyżej od budżetu na rok bieżący, a mianowicie:

w roku 1932/33 osiągnięto	zł. 4.786.476
na rok 1933/34 preliniowano	„ 5.690.386
na rok 1934/35 preliniuje się	„ 5.951.794

Zwyżka w porównaniu z rokiem poprzednim objaśnia się tem, że w roku 1932/33 robociznę przyjęto w pewnych działach pracy od września, w innych zaś dopiero od grudnia 1932 roku.

W powyższych sumach wpływy z opłat za robociznę wynoszą w-g § 1 poz. 7

w roku 1932/33 osiągnięto	zł. 1.207.542
na rok 1933/34 preliniowano	„ 2.324.700
na rok 1934/35 preliniuje się	„ 2.436.291

Zwiększenie wpływów z robocizny o złotych 111.591 — w porównaniu z rokiem bieżącym powstaje skutkiem wycofania stempli z rzeźni podmiejskich, z których mięso podlega obecnie dostarczaniu do stacji kontroli sanitarnej, co zwiększa też dochód z robocizny na tej stacji.

W roku 1931/32 dochody z eksploatacji po wyłączeniu wpływów za robociznę wyniosły zł. 3.409.502.

w roku 1932/33 osiągnięto	zł. 3.578.934
na rok 1933/34 preliniowano	„ 3.365.686
na rok 1934/35 preliniuje się	„ 3.515.503

Właściwie preliminarz na rok przyszły powinien być wyższy od przedstawionego o sumę około 270.000 zł. Taką bowiem sumę stanowią nowe źródła dochodów, a mianowicie:

a) opłaty z tytułu dzierżawy jatek w nowej hali hurtu, już po uwzględnieniu spadku wpływów z hali dotychczasowej, wyniosą zł. 20.090.

b) wpływy wynikające z wprowadzenia obowiązku sprawdzania wędlin zł. 166.650.

c) dochody wskutek przejęcia na rachunek przedsiębiorstwa eksploatacji bocznicy kolejowej wynoszą zł. 55.960.

d) zwiększenie opłat powstające ze zwalczania potajemnego dowozu mięsa oraz opłaty dodatkowe za badanie tego mięsa w zaokrągleniu zł. 28.000.

Ponieważ jednak przedsiębiorstwo skutkiem wprowadzenia noweli do ustawy o badaniu mięsa utraciło dotychczas około 121.000 rocznie to w rezultacie zwiększenie budżetu dochodowego wynosi złotych 149.817.

Odchylenia w poszczególnych pozycjach są usprawiedliwione i zastrzeżeń nie nasuwają.

Wydatki własne przedsiębiorstwa po odliczeniu spłaty długów, przelewów na rzecz Kasy Miejskiej i odpisów na fundusze oraz po odliczeniu wydatków na robotników umiastowionych, wynoszą:

w r. 1930/31	zł. 2.054.705
w r. 1931/32	„ 1.819.224
w r. 1932/33	„ 1.722.724
na r. 1933/34 preliniowano	„ 1.712.171
na r. 1934/35 preliniuje się	„ 1.740.821

Zwiększenie wydatków w porównaniu z budżetem na rok bieżący wynosi złotych 18.097. Jest to jednakże wzrost pozorny, jeśli wziąć pod uwagę, że w preliminarzu na rok 1934/35 musiały znaleźć uwzględnienie nowe wydatki, połączone z wprowadzeniem kontroli weterynaryjnej wędlin, które w zaokrągleniu wynoszą ponad 90.000 zł. i znajdują pokrycie wraz z zyskiem po stronie dochodów. Trzeba więc stwierdzić, że wydatki na rok przyszły preliniowane są niżej od wydatków roku ubiegłego i budżetu na rok bieżący.

Zmiany w poszczególnych pozycjach wydatków przedstawiają się w porównaniu z budżetem na rok bieżący następująco:

Zwiększenie wydatków w poz. 1-ej paragrafu I-go o zł. 124.505 powstało z dwu przyczyn: doangażowania personelu weterynaryjnego w związku z uruchomieniem pięciu stacji trychinoskopowych do badania wędlin i w związku ze zwiększeniem obrotów na stacji kontroli sanitarnej w następstwie wycofania stempli z rzeźni podmiejskich, co łącznie zwiększyło personel o 9 osób, a wydatek o złotych 49.145. Następnie wyłączono z poz. 2 tegoż paragrafu, a wstawiono do poz. 1 sumę zł. 75.360, obejmującą wynagrodzenie 17 pracowników umysłowych (kontrolerów, majstrów i t. p.) zatrudnionych w dziale uboju. Wydatki w pozycji drugiej zmniejszają się o sumę zł. 301.423.

Wydatki na prace czasowe (poz. 3) zwiększają się wskutek konieczności donajmu w charakterze pomocy doraźnej trychinoskopistek do badania wędlin oraz do pomocy laboratoryjnej na czas urlopów.

W pozycji 4-ej paragrafu I-go wniesiono nowy wydatek w kwocie 30.000 złotych na premje dla robotników za dobre zdejmowanie skór. Premje te wynoszą 30 groszy od skóry bydlęcej i 10 gr. od jednej skóry cielęcej.

Ze względu na omówione wyżej doniosłe znaczenie kwestji prawidłowego zdejmowania skór wydatek ten należy uważać za celowy.

Wydatki na wpisy szkolne preliminaruje się w sumie o 6.000 zł. niższej od preliminarza na rok bieżący wskutek zmniejszenia zwrotu wpisów do kwoty 250 zł. za szkoły średnie.

W poz. 8, obejmującej nabycie odzieży ochronnej dla pracowników, proponuję wobec niżkowej tendencji cen na odzież i obuwie zmniejszyć kredyt o zł. 2.000.

Ogółem w/g par. I-go wydatki personalne i na utrzymanie robotników umiastowionych na rok bieżący prelimitowano w sumie zł. 3.286.306, a na rok przyszły preliminaruje się w sumie zł. 3.150.127, czyli o 136.179 zł. mniej.

W par. II-im zwiększenie wydatku na składki emerytalne jest wynikiem zmian w § I poz. 1.

W par. III-cim poz. 1 wydatek zwiększa się w porównaniu z budżetem tegorocznym o zł. 2.581. Jestto zwiększenie usprawiedliwione, gdyż w tej pozycji ujęty jest nowy wydatek na wynajem pomieszczeń na 5 stacji trychinoskopowych, z których czynsz roczny wynosi zł. 5.000.

Wydatek w poz. 4 zwiększa się o zł. 1.325 na opłacenie podatku od nieruchomości, w których zamieszkują pracownicy, oraz na ubezpieczenie od ognia nowej hali dla hurtowej sprzedaży mięsa.

W poz. 8 „Kupno inwentarza“ zwiększa się kredyt o zł. 1.182. Zważywszy konieczność nabycia znacznej ilości inwentarza do nowej hali hurtu, to drobne zwiększenie jest zupełnie usprawiedliwione.

Wielki wzrost wydatków wskazuje poz. 9 „Zwalczanie potajemnego uboju i dowozu mięsa niewiadomego pochodzenia“, z sumy zł. 27.991 do 78.000 zł.

Jak zaznaczyłem już wyżej, jest to wydatek zwrotny, gdyż zwiększa on równocześnie wpływy z tytułu badania i za korzystanie z tanich jatek. Poza-tem walka z potajemnym dowozem zapobiega wogóle podcinaniu wpływów przedsiębiorstwa. W pozycji tej proponuję zmniejszyć kredyt na koszty dostarczania do rzeźni mięsa zakwestjonowanego z sumy 6.000 zł. do 3.600 zł. czyli o zł. 2.400 t. j. z 5 gr. do 3 gr. za przewóz 1 kłgr.

W poz. 2 zwiększenie wywołane jest zwiększeniem zużycia prądu do oświetlenia i wentylacji dodatkowej hali dla hurtowej sprzedaży mięsa przy-zwozowego.

W par. VI prelinuje się w poz. 2 zwiększenie przelewów na rzecz Kasy Miejskiej z tytułu oprocentowania inwentarza o sumę złotych 269.895. Jest to skutkiem przeszacowania majątku przedsiębiorstwa.

Ogólna suma przelewów i odpisów, objęta § VI i VII wyniosła:

w roku 1932/33	zł. 2.207.803
na rok 1933/34 prelininowano	„ 1.682.003
na rok 1934/35 prelininuje się	„ 2.010.174

Biorąc pod uwagę fakt, że w roku ubiegłym stopniowe przejmowanie robotników od poszczególnych działów, już umiastowionych, stworzyło przypadkową nadwyżkę dochodów na robociznie w sumie zł. 427.949, przewidywany na rok przyszły wynik finansowy należy uważać za dobry.

Odpis na fundusz inwestycyjny w kwocie zł. 50.000 przeznaczą się na budowę składnicy skór cielęcych na wzór istniejących dla skór bydlęcych.

Pozatem inne pozycje tego działu zastrzeżeń nie nasuwają.

Wydatki renowacyjne przewiduje się w wysokości równej odpisowi na ten cel, t. j. w sumie zł. 288.391. Odpis ten zgodnie ze statutem przedsiębiorstwa wynosi 5% od sumy wpływów objętych § 1 budżetu dochodów.

Trzeci z kolei Dział Finansowania obrotu handlowego zwierzętami rzeźnemi i mięsem zamyka się sumą zł. 82.572 — czyli o zł. 25.368 wyższą od budżetu na rok bieżący. Ponieważ jednocześnie przelewy do Kasy Miejskiej wzrastają o sumę zł. 7.255, zwiększenie wydatków netto wynosi zł. 18.113.

To zwiększenie wydatków wynika ze stopniowego rozszerzania się działalności Działu, a zwłaszcza z powodu zwiększania się transakcji komisowej sprzedaży zwierząt oraz przechodzenia na kredytowanie obrotu towarowego zamiast udzielania pożyczek gotówkowych jak to z konieczności czyniono w pierwszej fazie funkcjonowania Działu. Ten kierunek działalności, pokrywający się z właściwymi zadaniami Kasy Targowej, wymaga znacznie większej ilości dość skomplikowanych manipulacji, co pociąga za sobą potrzebę zwiększenia liczby pracowników z 2-ch do 4-ch osób.

W wykonaniu budżetu przedsiębiorstwa za rok ubiegły wpływy wyniosły zł. 4.786 475 gr. 84, czyli więcej, niż prelininowano, o złotych 65.805,84. Jednocześnie w każdej prawie pozycji poczyniono pewne oszczędności, które łącznie wyniosły zł. 123.613,99. W rezultacie wynik finansowy był lepszy od spodziewanego o zł. 189.419,84.

Nadwyżka dochodów nad wydatkami wyniosła zł. 1.097.026,83, a zysk bilansowy zł. 1.382.865,43. Oczywiście nie obejmuje on spłaty procentów od pożyczek, ani przelewu na rzecz Kasy Miejskiej pod tytułem oprocentowania inwentarza na rzecz Miasta i pod tytułem udziału w kosztach utrzymania Zarządu Głównego. Z tych ostatnich pozycji Kasa Miejska otrzymała 906.217 złotych.

Czysty zysk składa się z następujących pozycji:

a) odpisu na fundusz obrotowy Działu finansowania obrotu handlowego zwierzętami rzeźnemi i mięsem	250.000,—
b) spłaty dwu rat pożyczki amerykańskiej	17.726,92
c) wartości nabytego inwentarza ruchomego	18.111,68
d) nadwyżki budżetowej	1.097.026,83

Razem złotych . . . 1.382 865,43

Ponieważ niewątpliwie jest to ostatni preliminarz budżetowy i ostatni bilans, jaki rozpatruje obecna Rada Miejska, nie mogę po kilkuletnim referowaniu preliminarza przedsiębiorstwa rzeźni i targowisk zwierzęcych nie podnieść wydatnej pracy kierownictwa przedsiębiorstwa, które, pracując w bardzo trudnych warunkach ogólnych oraz technicznych, potrafiło osiągnąć z roku na rok nowe sukcesy w usprawnianiu działania tak bardzo dla wielkiego miasta niedostatecznego warsztatu pracy.

W konsekwencji powyższego rozpatrzenia preliminarza budżetowego i wykonania budżetu wzajemnego za rok 1932/33 proponuję:

I. Rada Miejska uchwalić raczy:

1) Zatwierdzić budżet przedsiębiorstwa rzeźni i targowisk zwierzęcych na rok 1934/35 w dochodach i wydatkach:

- A. Dział Eksploatacji zł. 5.951.794
 B. Dział Renowacji „ 288.391
 C. Dział finansowania obrotu handlowego zwierzętami rzeźniami i mięsem „ 82.572

— a to po zmniejszeniu w wydatkach Działu Eksploatacji w § I poz. 8 „świadczenia służbowe“ o zł. 2.000 i w § III poz. 9 „tępienie potajemnego uboju“ o zł. 2.400, oraz zwiększeniu § VI poz. 3 „Czysty zysk“ o zł. 4.400 czyli do sumy zł. 8.089.—

Ogółem złotych 6.322.757.

II. Rada Miejska zatwierdzić raczy:

1) bilans przedsiębiorstwa rzeźni i targowisk zwierzęcych za rok obrachunkowy 1932/33 zamykający się obustronnie w aktywach i pasywach sumami zł. 10.799.848,09;

2) zwiększenie kapitału ze zmian majątkowych na sumę złotych 42.552,53;

3) wykonanie budżetu zwyczajnego, zamykającego się w dochodach i wydatkach sumami zł. 4.786.475,84;

4) powiększenie inwentarza o sumę zł. 18.111,68;

5) rachunek strat i zysków, zamykający się sumami zł. 4.786.475,84, z czystym zyskiem w kwocie zł. 1.382.865,43;

6) bilans Działu finansowania obrotu handlowego zwierzętami rzeźniami i mięsem za okres od dnia uruchomienia Działu, t. j. od 15-go września 1932 r. do dnia 31 marca 1933 roku, zamykający się w aktywach i pasywach sumami zł. 250.040,63;

7) nabycie inwentarza dla tegoż Działu na sumę zł. 45,90;

8) rachunek strat i zysków wspomnianego Działu, zamykający się sumami zł. 8.227,40 z czystym zyskiem zł. 15,30.

Referent-Radny Inż. Medard Downarowicz.

Budżet Gazowni Miejskiej na rok 1934/35.

(Referat radnego inż. W. Gąssowskiego.)

Budżet Gazowni Miejskiej na rok 1934/35 przewiduje w działach Eksploatacji po stronie dochodów zł. 21.943.945, a po stronie wydatków złotych 16.808.732. Różnica przeznaczona jest w sumie zł. 1.100.000 na różne odpisy i 4.035.193 zł., jako przelew do Kasy Miejskiej.

W ten sposób dochody Gazowni są przewidywane o 4% mniejsze od budżetu na rok 1933/34 i o 6% mniejsze od rzeczywistych wpływów w roku 1932/33. Preliminowane wydatki nie są zmniejszone w tym samym stopniu, a w stosunku do roku 1933/34 są nawet wyższe o 1.5% (były 16.675.059 zł.), gdy w stosunku do r. 1932/33 są mniejsze zaledwie o 3,9%.

Skutkiem tego zmniejszono nie tylko przelewy do Kasy miejskiej, ale również odpisy na kapitały specjalne.

Nie podając bliższych zestawień porównawczych z latami poprzednimi, co można znaleźć w referatach za lata ubiegłe, należy zwrócić uwagę na średnie wyniki wydajności gazu i koksu za ostatnie lata. Z jednej tony węgla otrzymano średnio:

w latach:	wyniki rzeczywiste			przewidywania
	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34
Gazu . .	597,4	632,6	623,4	640
Koksu . .	689,5	636,4	647,6	637
				636

Z zestawień tych można wyprowadzić, że przy tych samych cenach jednostkowych za gaz (27) i za koks (50) w r. 1930/31 przy piecach dessauskich otrzymywano dochód z 1 tonny węgla zł. 195,77, gdy w r. 1934/35 przewidywany jest dochód 203,92 zł. t. j. o 8,15 zł. większy, co w stosunku do prze-

widywanej rocznej produkcji daje większy dochód zł. 715.912. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że oprocentowanie kapitału wyłożonego na wybudowanie nowych pieców wynosi 792.663 zł., to otrzymywany większy dochód zaledwie pokrywałby procenta od wyłożonego kapitału. Jednakowoż należy wziąć również pod uwagę znaczne zmniejszenie się robocizny w Gazowni, które, potrącając zbyt wielką ilość ludzi zatrudnionych w r. 1930/31, można przyjąć na około 20%, a również przy nowych piecach kosztu użytych materiałów są niższe, niż przy piecach dessauskich i dopiero po wprowadzeniu tych dwu czynników znajdujemy korzyści z pobudowania nowych pieców angielskich.

Przewidziany spadek konsumpcji gazu zmusza do poważnego zastanowienia się nad sposobami podniesienia spożycia gazu w Warszawie, która pośród wielkich miast Europy spożywa bardzo małe ilości gazu. Zarówno zakłady przemysłowe, jak i mieszkańcy w swych mieszkaniach spożywają zbyt małe ilości gazu i dla podniesienia tego spożycia należy dążyć przede wszystkim do podaży gazu po cenach niższych, wprowadzając naprz. premjowanie ilości zużytego gazu. Również jeszcze raz należy podkreślić konieczność szerszego zastosowania oświetlenia gazowego na ulicach miasta. Jeżeli wielkie miasta zachodnio europejskie mogą stosować oświetlenie gazowe na swych nawet głównych ulicach, nie powinno się tego oświetlenia zarzucać i w Warszawie. Tymczasem we wszystkich nowych dzielnicach miasta, pomimo, że Gazownia przeprowadza tam rurociągi dla dostarczenia gazu do mieszkań, oświetlenie stosuje się elektryczne. Przy nowoczesnym sposobie zapalania automatycznego gazu w latarniach ulicznych, zastosowanie oświetlenia gazowego mogłoby być zastosowane do rozległych dzielnic, a też do oświetlenia drogi na Lotnisko, w którym to kierunku został ułożony rurociąg w r. b.

Ilość spożywanego gazu wynosi w Warszawie: W tysiącach mtr. sześć.

Lata	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34	1934/35
		r z e c z y w i s t a			przewidywana
Oświetlenie ulic	3.722	3.130	3.713	3.700	3.903
Sprzedaż	52.514	50.275	47.258	46.151	44.839

Z zestawienia tego widać niezwykle spadek spożycia gazu przez mieszkańców, czego nie można przypisywać jedynie konjunkturze gospodarczej.

Jeżeli potrzebna jest szersza propaganda, na którą w r. b. przewiduje się większe sumy, to propaganda ta powinna rzeczywiście trafić do konsumentów i przekonać ich o korzyściach ze stosowania większych ilości gazu, co poparte odpowiedniemi premjowaniem spożytej ilości, powinno dać dodatnie wyniki.

Jak i w roku zeszłym zwracam uwagę na konieczność szerszego uprawnienia prywatnych biur technicznych do zaprowadzania instalacji gazowych, ograniczając rolę Gazowni do założenia gazomierza, względnie połączenia z rurociągiem ulicznym. Taki system (realnie tańszy dla konsumenta) pobudziłby prywatną propagandę instalatorów, a obawy, że firmy prywatne będą instalować gorzej i nie dając bezpieczeństwa, są płonne, gdyż będą to zawsze firmy zarejestrowane w Gazowni.

Przechodząc do szczegółowego rozpatrzenia preliminarza budżetowego, należy zauważyć, że w r. b. został on ułożony nieco inaczej niż w latach ubiegłych, a to przez przesunięcie szeregu wydatków z działu III do IV i odwrotnie. Naskutek tego nie można porównywać wydatków r. z. i budżetu bieżącego z preliminarzowymi wydatkami. W zasadzie wprowadzona zmiana jest słuszna, ponieważ odnosi wydatki każdego działu na właściwą pozycję tego działu, jednakowoż ze względu na trudność porównania odpowiednich pozycji, zmuszony jestem do rozpatrywania działów III i IV globalnie i łącznie.

Wydatki personalne prelininowano w sumie 1,709,904 zł. wobec uprzednich 1,664,688, t. j. więcej o zł. 46,216. Zwiększenie wydatków nastąpiło z powodu zwiększenia ilości personelu: o 1 osobę w Wydziale Handlowym i o 9 osób w Wydziale Inkasa i o 3 osoby inkasentów przy zmniejszeniu o 1 osobę w Gazowni na Woli. Jednocześnie z Konserwacji urządzeń wewnętrznych zostało przeniesionych do Wydziału instalacji wewnętrznych 8 pracowników. W ten sposób ilość pracowników etatowych zwiększono o 12 osób.

Zwiększenie to Gazownia uzasadnia potrzebą wzmocnienia sekcji egzekucyjnej o 4 stanowiska, wobec przejęcia egzekucji dokonywanej dotychczas przez egzekutorów miejskich, co należy uznać za uzasadnione, oraz zwiększenia kontroli urządzeń o 5 stanowisk i ilości inkasentów o 3 stanowiska.

Uważam za możliwe zmniejszenie tej ilości o 2 pracowników.

W ten sposób kredyt na pensje zmniejszy się w par. 1 poz. 1 o:

2 pracowników po 400 zł. przez 12 miesięcy o zł. 9.600

i cały par. 1 wyniesie nie 1.709.909 a zł. 1.700.304

W związku ze zmianą paragrafu I zmieni się par. II. — Emerytury:

1.700.304 + 3.237.426 + 90.090 = 5.027.820,—

70% od 5.027.820 wynosi 3.519.474.—

5% od 3.519.474 — składka emerytalna Gazowni 175.973,—

3.519.474 — składka pracowników . . . 175.973,— a razem 351.946.—

czyli mniej o zł. 1.484,— a cały par. II wyniesie 1.699.635.— zł.

Par. III. — Wydatki administracyjno-gospodarcze i par IV — Materiały i roboty — są prelininowane na rok 1934/35 w sumach:

	1933/34	1934/35
Par. III Administrac. gospodarcze	518.746,—	865.912,—
Par. IV Materiały i roboty (bez surowców) . .	2.360.209,—	2.181.552,—
Energja	95.161,—	88.017,—
Przewozy	63.800,—	61.840,—
Razem	3.037.916,—	3 206.321,—

czyli na tych dwu paragrafach prelininowano obecnie więcej niż w r. 1933/4 o zł. 168.405,— pomimo mniejszej produkcji gazu i fabryki chemicznej.

Część zwiększeń uważam za uzasadnione, nie wszystkie jednak pozycje są wywołane rzeczywistą potrzebą.

Na zwiększenie w porównaniu do roku 1933/34 przedewszystkiem wpłynęło wprowadzenie szeregu nowych pozycji, a to:

par. III Gazownia na Woli remont urządzeń pożarnych 1.300.—

Administracja. Usprawnienie rachunkowości . . 5.000,—

Kupno inwentarza we wszystkich działach . . 24.000,—

prowadzenie statystyki 8.000,—

prowadzenie spraw sądowych 10.000,—

wykrycie defraudacji 2.000,—

Par. IV — Fabryka chemiczna — wydatki nieprzewidziane 1.000,—

Centrala zbiornikowa — nieprzewidziane . . . 3.000,—

Sieć, koszt naprawy wentyli etc. 9.000,—

Razem 63.300,—

Jednocześnie w par. III zwiększono szereg pozycji już istniejących w poprzednim budżecie lub przeniesiono z par. IV, w którym dotychczas były wykazywane, przez co odnośne pozycje par. IV uległy zmniejszeniu. Takie przeniesienie uważam za słuszne, gdyż w znacznym stopniu uporządkowało to odnoszenie wydatków na właściwe konto, jednak nie wszystkie powiększenia są uzasadnione.

Rozpatrując projektowane nowe pozycje, uważam za wskazane wprowadzić następujące zmiany:

W par. III—w Administracji—należy *zmniejszyć* kredyt na: usprawnienie rachunkowości z 5.000 na 4.000 zł., czyli mniej o 1.000, — kupno inwentarza we wszystkich działach — z 24.000 na 20.000 zł. Pozycji tej nie było wydzielonej w poprzednich budżetach, jednak na kupno inwentarza wydatkowano przeciętnie około 20.000 zł. rocznie. Ponieważ preliminarz nie uzasadnia szczegółowo wysokości sumy złotych 24.000 należy zmniejszyć jak wyżej, t. j. o zł. 4.000.

W par. IV—należy *zmniejszyć* pozycje na nieprzewidziane wydatki.

W ten sposób prelininowane nowe pozycje zmniejsza się o 7.500 zł.

W prelininowanych zwiększeniach należy zmienić:

W par. III. 1. Remonty budynków.

Wola. Remont bruków — zamiast 3.200 należy dać 2.500, mniej 700.

Nieruchomość — zamiast prelininowanych 65.736 zł. na remont domów mieszkalnych należy prelininować 62.936, czyli mniej o 2.800, ze względu, że w międzyczasie ceny robót staniały.

Czyszczenie szyb i t. p. należy zmniejszyć: na Woli—z 2.000 na 1.500, t. j. mniej o 500, Fabr. Chem.—z 400 na 200, t. j. mniej o 200, Instalacje—z 800 na 500, t. j. mniej o 300, razem mniej o 1.000.

2. Wydatki kancelaryjne. a) materiały piśmienne w Administracji w r. 1933/34 liczono na 7.000 zł., obecnie prelininuje się 11.000, zmniejszam do wysokości zł. 10.000, uwzględniając zwiększenie ilości inkasentów, mniej o zł. 1.000.

3) Podróże, przejazdy—należy prelininować do wysokości roku 1933/34, zmniejszając następujące pozycje:

a) Fabryka Chemiczna—z 900 zł. na 500, t. j. mniej o zł. 400.

b) Instalacje Urz. Wew. Dla ślusarzy było przewidziane dawniej 16.000 przejazdów za 4.200 zł. Obecnie prelininuje się wydanie biletów imiennych wszystkim ślusarzom za 8.800 zł., co uważam za nieuzasadnione, a godząc się na zwiększenie ilości przejazdów jednorazowych, zmniejszam prelininowaną sumę do wysokości 8.000 zł., t. j. mniej o zł. 800 (cała pozycja wyniesie 10.400, zamiast 13.200).

Sklep—prelininuje się mniej o zł. 100.

W Administracji pozostawiam zwiększenie ze względu na nowy personel inkasa.

Koszta podróży w kraju i zagranicą zmniejszam z 6.000 do wysokości 5.500 zł., mniej o zł. 500.

6) Utrzymanie ruchomości. W Administracji prelininowano w r. b. na utrzymanie i remont maszyn do pisania zł. 5.200. Obecnie prelininowanych jest 10.000 zł. Zgadzaając się na powiększenie kredytu o 50%, skreślam do wysokości zł. 9.000, mniej o zł. 1.000.

7) Kupno inwentarza — z 24.000 zł. we wszystkich działach zmniejszono jak wyżej wskazano do 20.000 zł., t. j. o 4.000.

11) Różne. a) Na drobne wydatki skreśla się: Gazownia na Woli z 2.000 zł. 250. Fabryka Chemiczna z 1.000 zł. 500. Instalacje Wewn. z 1.000 zł. 250. Administracja z 7.500 zł. 1.500 — razem mniej 2.500. Pozycje te w poprzednim budżecie nie były podane, a obecny budżet jest znacznie szczegółowiej opracowany.

b) Na wydatki kulturalno-oświatowe przewidziano w preliminarzu: na Woli 7.181, na Ludnej 17.060, na Kredytowej 7.671—razem zł. 31.912. Wydatku tego nie było wydzielonego w poprzednich budżetach.

c) Utrzymanie zieleńców na Woli — z 3.000 zł. zmniejszam o 500 zł. i na Ludnej — z 1.000 zł. zmniejszam do 700 zł.—razem mniej 800 zł.

d) Propaganda i reklama — aczkolwiek jest preliminowana w sumie zł. 102.492 wobec zł. 47.564 w r. ub., to jednak nie proponuję zmniejszenia tej sumy, a to mając na widoku umożliwienie Dyrekcji przeprowadzenia planu propagandy, w wyniku którego oczekiwany jest wzrost ilości konsumentów.

e) Na usprawnienie rachunkowości — zmniejszono jak wyżej zł. 1.000. Razem na par. III mniej o złotych 16.600.

Par. IV — Surowce i materiały:

Fabryka Chemiczna — skreśla się: kwasu siarkowego 60% o 7 t. po zł. 75, czyli mniej zł. 525, wapna mniej 5 t. po zł. 32 mniej zł. 160, razem mniej zł. 685.

2. d. Węgiel drobny policzono za tonnę z przewozem po zł. 49, kiedy za węgiel koksowy droższy po 48,50. Należy przyjąć cenę węgla drobnego na 25,50 plus przewóz 17,50 t. j. po 43, wówczas koszt węgla wyniesie 15.050 t. j. mniej o 2.100.

Przewozy i trakcja — wobec zmniejszonej produkcji należy zmniejszyć z 20.000 do 18.000 czyli wstawić mniej zł. 2.000.

Razem na paragrafie IV mniej 4.785 zł.

Par V — Procenty i t. p.

Fabryka Chemiczna.

1. Prowizje dla przedstawicieli jak w r. 1933/34 58.500 mniej 1.500

2. Rabaty, bonifikacje, skonto „ „ „ 85.000 „ 1.000

3. Inkaso, dyskonto i t. p. „ „ „ 13.500 „ 1.500

Razem par. V mniej 4.000.

Dochody.

Dochody Gazowni Miejskiej na rok 1934/35 przewidziane są w sumie zł. 21.943.945.

W związku ze zmianami w wydatkach należy poczynić pewne zmniejszenia w dochodach, a to:

Dział 8 — par. II — 5 Emerytury zamiast 176.715 będzie 175.973 mniej 742 zł., a cały dział 8 wyniesie w par. II zł. 2.925.083.

Dział 1 — par. I — 2 — Koks. Wykazano na własne potrzeby za wiele 500 t., wobec czego zmniejsza się własne potrzeby koksu grubego o 500 t. i będzie nie 13.332,1 — a 12.832,1 i zwiększa się ilość koksu grubego do sprzedaży w ilości 25.067 do 25.567 t.

Cenę koksu do sprzedaży przyjęto o 3 zł. wyższą od ceny dla własnych potrzeb, co uważam za małe, gdyż i obecnie koks jest sprzedawany po 62 zł. nawet własnym pracownikom. Należy cenę sprzedażną koksu przyjąć na 54 zł. za tonnę, a wtedy ze sprzedaży powinno się otrzymać:

54 × 25.567 zł.	zł. 1.380,618
przewidywano	„ 1.382.551
więcej	zł. 52.067

Do zużycia własnego wyliczono

13,332,1 t. po 50 zł. =	zł. 666,605
-----------------------------------	-------------

powinno być 12,832,1 t. po 50 zł. =	„ 641.605
---	-----------

mniej	zł. 25.000
-----------------	------------

Razem zwiększenie dochodów wyniesie.	zł. 26.325
--	------------

Ponieważ zmniejszono wydatki o zł. 36.469 i zwiększono dochody o zł. 26.325, przeto nadwyżka dochodów nad wydatkami wzrośnie o złotych 62,794 i powyższą sumę należy przynieść na pozycję przelewu do Kasy Miejskiej.

Na podstawie powyższego wnoszę o przedstawienie Radzie Miejskiej wniosku:

Komisja Finansowo-Budżetowa wnosi o zatwierdzenie preliminarza budżetowego Gazowni Miejskiej na rok 1934/35:

w dochodach w sumie zł. 21.970,270
 a to po powiększeniu dochodów: w par. I—Fabryka na Woli poz. 2—
 o zł. 27.067, do wysokości całej poz. 2.931.738.
 i zmniejszeniu dochodu w par. II Emerytury o zł. 742 do wyso-
 kości 175.973, oraz w wydatkach w ogólnej sumie zł. 21.970.270.
 a to przez zmniejszenie:
 par. I dz. 8—Administracja pensje—o zł. 9.600 do wysokości 1.700.304.
 par. II dz. 8—Emerytury—o zł. 1.484 do wysokości 1.699.635.
 par. III—Wydatki Administracyjno-Gospodarcze: na różnych działach
 mniej o zł. 16.600 do 849.312.
 par. IV—Surowce, materiały w Fabryce Chem. mniej o zł. 4.785, a cały
 par. IV w sumie 7.097.912.
 par. V—Procenty sconta w Fabryce Chem. mniej o zł. 4.000, a cały
 par. V w sumie zł. 1.414.066.
 par. VII—Przelewy wzajemian oprocentowania więcej o zł. 62.794 do
 wysokości zł. 3.940.487, a cały par. VII w sumie zł. 4.097.987.
 Referent-radny: inż. W. Gąssowski.

ZAGUBIONO

dowód osobisty, wyd. przez
 Magistrat m. stoł. Warszawy
 na nazwisko Najnamena Icka.

3-2

ZAGUBIONO

dowód osobisty, wyd. przez
 Magistrat m. stoł. Warszawy
 na nazwisko Zięby Francisz-
 ka.

3-2

ZAGUBIONO

dowód osobisty, wyd. przez
 Magistrat m. st. Warszawy na
 nazwisko Kaszubskiego Mie-
 czysława.

3-3

ZAGUBIONO

dowód osobisty, wyd. przez
 Magistrat m. stoł. Warszawy
 na nazwisko Dąbrowskiego
 Zygmunta.

3-1

ZAGUBIONO

dowód osobisty, wyd. przez
 Magistrat m. stoł. Warszawy
 na nazwisko Krawczyka Pio-
 tra.

3-1

ZAGUBIONO

numer 757/933 r. od wozu,
 wydany przez Wydz. Przemys-
 łowy na nazwisko Fajertag
 Szejwa.

ZAGUBIONO

numer 787/933 r. od roweru,
 wyd. przez Wydz. Przemys-
 łowy na nazwisko Szul-
 szlepera Nachemia Borucha.

ZAGUBIONO

prawo jazdy furmańskie za
 № 1988/933 r., wyd. przez
 Wydz. Przemysłowy na naz-
 wisko Drabika Stefana.

ZAGUBIONO

prawo jazdy furmańskie za
 № 1178/933 r., wyd. przez
 Wydz. Przemysłowy na naz-
 wisko Bylskiego Wojciecha.

ZAGUBIONO

numer 1737/932 r. od prawa
 jazdy, wydany przez Wydz.
 Przemysłowy na nazwisko
 Jerosza Franciszka.

ZAGUBIONO

potwierdzenie zgłoszenia na
 wóz jedno konny, wydany
 przez Wydział Przemysłowy
 na nazwisko Powroźewicza
 Józefa.

ZAGUBIONO

potwierdzenie zgłoszenia do-
 rożkarskie № 928/1933 r.,
 wyd. przez Wydział Przemys-
 łowy na nazwisko Łapczyń-
 skiego Józefa.

ZAGUBIONO

numer 310 933 r. od roweru,
 wyd. przez Wydział Przemys-
 łowy na nazwisko Karle
 Wacława.

ZAGUBIONO

kartę Rzemieślniczą, wydaną
 przez Magistrat m. st. War-
 szawy na nazwisko Poznań-
 skiego Cyne.

ZAGUBIONO

prawo jazdy od wozu, wyd.
 przez Wydz. Przemysłowy na
 nazw. Mierzejewskiego Sta-
 nisława.